

beholde paa Grund af den nære Forbindelse, hvori de staae til andre Artikler, men det er ogsaa kun i korte Omrids, jeg har til Hensigt at henlede Opmærksomheden paa, hvad der for mig staaer fuldkommen klart, den paatrængende Nødvendighed af en Revision af den nærværende Toldlovgivning. Og hvorledes stiller Sagen sig da med Hensyn til det nærværende Lovforslag? Det er for mig klart, at Sagen om Toldrevisionen derved er udsat til en Tid, da man aldeles ikke kan vide, naar selve Revisionen vil foretages. Det er i mine Tanker i højeste Maade betænkeligt, saaledes at udsætte en Sag, der forekommer mig at være af saa stor Betydning. Jeg veed vel, at man har sagt: Ja, det er en vigtig Betragtning at simplificere Toldsatserne, men vi opnaae, ved at gaae ind paa det nærværende Forslag, et andet og større Gode; det er det, som allerede er blevet berørt af det ærede 6te Medlem for 9de Kreds, at vi nemlig udvide Toldgrændsen, at vi faae et større Toldterritorium, der jo er af særdeles stor Betydning. Det er ogsaa ganske vist, at, naar man betragter dette Spørgsmaal blot i dets Almindelighed, uden Hensyn til de specielle Forhold, da maa man være aldeles enig i den Sætning, det ærede Medlem har opstillet, at det er til Gavn for den hele Udvikling, til Gavn for Landet, at Toldgrændsen er saa udstrakt som muligt. Jeg vil ogsaa indrømme, at, saavidt mig bekjendt, var der en Anstuelse, der var herskende fra dansk Side før 1848, og der kunde altsaa være Anledning til at spørge: Har det da ikke endnu den samme Betydning som tidligere? Det forekommer mig, at ethvert Gode — og at Udvikelsen af Toldterritoriet er et Gode, det erkjender jeg — dog kun er relativt, og Spørgsmaalet bliver altsaa, med hvilken Opoffrelse man skal kjøbe dette Gode, og Hensynet til Holsteen og Holsteens specielle Forhold er da naturligviis den Betragtning, der paatrænger sig, og hvorved der vel kan opstaae Betænkeligheder — og for mig Betænkeligheder, som jeg ikke har kunnet overvinde — imod at gaae ind paa Forslaget. Jeg anerkjender vistnok, hvad der oftere er blevet anført, at Hs. Majestæt som Hertug af Holsteen er Medlem af det tydske Forbund, men desuagtet ikke, undtagen af fri

Billie, kan komme ind i noget tydsk Toldforbund; jeg anerkjender, at Hs. Majestæt som Hertug af Holsteen ikke kan votes ind i noget tydsk Toldforbund; men, idet jeg saaledes anerkjender, at Hs. Majestæt ikke med juridisk Nødvendighed kan tvinges ind deri, er der en anden Betragtning, hvortil man maa tage Hensyn, og det er den Nødvendighed, som ligger i Forholdene, en Nødvendighed, som vistnok maa fremstille sig for enhver af os at være af den allerstørste Betydning. Vi have seet og vi have vistnok erfaret, hvormeget en Nødvendighed, der ligger i Forholdene, har at betyde. Jeg skal ikke gaae videre ind her paa, ikke indlade mig paa, hvilken Udvikling man kan vente sig, at det tydske Forbund i dets Sammensætning vil faae, hvorvidt der kan skee saadanne Forandringer, at Spørgsmaalet om Toldforeningen vil blive at afgjøre paa anden Maade; men jeg skal dog minde om, at før 1848 har Kongen af Hannover bestandig modsat sig at tiltræde noget tydsk Toldforbund, at han har gjort det, saavidt bekjendt, ifølge den Anstuelse, at det vilde være i Strid med Hannovers materielle Interesser. Efter 1848 har Kongen af Hannover tiltraadt en saadan Forening. Jeg troer ikke, at de materielle Forhold i Hannover have forandret sig, og jeg kan derfor ikke antage andet, end at det er paa Grund af Forholdenes tvingende Nødvendighed, at Kongen af Hannover har besluttet sig til det Skridt, som han har gjort. Jeg afholder mig naturligviis fra enhver Bedømmelse deraf, men jeg anseer det som et Exempel, hvorfor man maa tage Hensyn til, hvor meget der kan ligge i Forholdene, og jeg troer derfor, at vi ikke have den mindste Sikkerhed for, at ikke Holsteen vil komme til at tiltræde et Toldforbund. Man vil maaskee svare mig: Ja, men det nærværende Ministerium vil aldrig give sit Minde dertil. Jeg skal naturligviis anerkjende en saadan Erklæring. Jeg skal være villig til at ansee det for en Udtalelse af det nærværende Ministeriums Overbeviisning, og jeg skal ikke betyde, at det nærværende Ministerium vil handle derefter. Men det er dog kun en Erklæring af et nu eksisterende Ministerium, det er dog et Ministerium, der naturligviis kan